

Karjatatava püsirohuma toetus

Fond	EAFRD või EAGF
Sekkumislükk ¹	Keskonna-, kliima- ja muud halduskohustused (artikkel 65) või kliima- ja keskkonnakavad (artikkel 28)
Territoriaalne kohaldumisala ²	Riiklik
Asjaomased erieesmärgid ning kui vajalik, sektoripõhised eesmärgid ³	Sekkumise eesmärgiks on soodustada rohumaade keskkonnahoidlikku ja loomade heaoluga arvestavat karjatamist. Sekkumine panustab strateegikava EE 6 (panustada elurikkuse kaitseks, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke) täitmisel, EE 5 (edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade nagu vesi, muld ja õhk tõhusat majandamist) ja EE 9 (parandada ELi põllumajanduse reageerimist ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise vallas (hõlmab nii ohutut, toitvat ja säästvalt toodetud toitu, toidu raiskamise vähendamist kui ka loomade heaolu tagamist)) eesmärkidesse.
Tulemusindikaator(-id)	R.27. Elupaikade ja liikide säilitamine: bioloogilise mitmekesisuse säilitamist või taastamist toetavate halduskohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal.
Toetuskõlblikud taotlejad ⁴	Toetust antakse füüsilisele ja juriidilisele isikule.

Sekkumiste olemuse/nõuete kirjeldus, mis tagab efektiivse panuse erieesmärgi saavutamisse.⁵

Karjatamine aitab hoida rohumaade osakaalu põllumajandusmaastikus, säilitada rohumaade väärtust avamaastiku liikide elupaigana ning tagada rohumaadel taimetoitainete tasakaalustatud ringluse. Toetuse kaudu soodustatakse rohumaade hoidmist karjatatava

¹ Art. 99(a)

² Art. 99(b)

³ Art 99(c); art. 42; art.48; art. 52(2); art.60(3)

⁴ Art. 99(d)

⁵ Art. 99(c)

püsirohumaana, samuti soodustatakse rohumaal kasvavaid puid ja põõsaid, mis pakuvad varju ja paremat mikrokliimat karjatavatele loomadele ning loovad täiendavaid elupaiku avamaastiku liikidele. Toetus annab võimaluse toetada ekstensiivset karjatamist aladel, mille kohta ei saa taotleda poolloodusliku koosluse hooldamise toetust. Samuti saab toetada ekstensiivset rohumaade kasutust aladel, mida ei majandata mahepõllumajanduslikult. Sekkumise erieesmärgi saavutamiseks toetatakse lihaveiste, lammaste ja kitsede karjatamist püsirohumaadel. Toetust saavad loomakasvatajad, kel on loomade pidamiseks olemas loomakasvatushoone. Loomade aastaringsel väljas pidamisel ei ole loomade kõrge heaolutase alati tagatud.

Sekkumise nõuded

- Karjatataval püsirohumaal tuleb karjatamisperioodil loomi (lihaveiseid, lambaid või kitsi) karjatada.
- Karjatatavat püsirohumaad tohib niita või hekseldada alates 1. septembrist.
- Karjatataval püsirohumaal on keelatud kasutada taimekaitsevahendeid ja väetisi v.a loomade jäetav sõnnik. Tahe- või sügavallapanusõnniku laotamine on lubatud peale karjatamisperioodi lõppu.
- Karjatatavat püsirohumaad ei tohi üle karjatada (rohukamarat ei tohi hävitada).
- Karjatatav püsirohumaad peab olema ümbritsetud taraga v.a veekoguäärne külg.
- Karjatatavatel loomadel peab olema võimalus minna puude varju, varjualusesse või loomakasvatushoonesse, mis pakuks kaitset halbade ilmastikutingimuste eest.

Nõuded kehtivad ainult selle püsirohumaad kohta, mille kohta taotletakse toetust.

Asjakohaste baastaseme elementide kindlaksmääramine (nt asjakohane GAEC või kohustuslikud majandamisnõuded (SMR)), kui kohaldatav ning selgitus, kuidas kohustus ulatub kaugemale kohustuslikest nõuetest⁶

Lihaveiste ja lammaste karjatamine on Eestis üldlevinud praktika, lammaste ja kitsede suvine väljaspidamine on ka õigusakti nõue. Kohustus läheb kaugemale baastasemest, kuna toetuse saamiseks lubatakse rohumaadel 1. septembrini vaid karjatamist. Üldlevinud praktikana toimub niitmine ja karjatamine rohumaadel ka vahelduvalt, kuid selline praktika ei taga rohumaade ekstensiivset majandamist. Loomi tuleb karjatamisel halbade ilmastikutingimuste eest kaitsta või mitte lasta neid karjamaale. Suvisel karjatamisperioodil võivad lagedatel aladel karjatatavad loomad kannatada kuumastressi käes. Toetusega soodustatakse puude kasvamist karjamaadel, et loomi saaks karjatada ning nad oleksid samal ajal ebasoodsate ilmastikuolude eest karjamaal paremini kaitstud.

Veeseaduse kohaselt on looduslikel rohumaadel keelatud väetiste kasutamine v.a loomade karjatamisel maale jääv sõnnik. Kohustuse korral on väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine toetuse alustel rohumaadel keelatud v.a loomade karjatamisel maale jääv sõnnik.

⁶ Art. 99(c)

Lisaks on lubatud orgaanilise väetise laotamine peale karjatamise lõppu v.a looduslikel rohumaadel.

Rohumaade ülekarjatamine ei ole õigusaktiga keelatud, kuid loomade karjatamisel tuleb karjatamise andmed üles märkida.

Baastaseme elemendid

- Karjatamisperioodil tuleb lambale ja kitsele tagada pääs karjamaale või väliaedikusse.
- Väritingimustes tuleb lammast ja kitse kaitsta halbade ilmastikutingimuste eest. Üleujutuse ohu korral viiakse loom turvalisse piirkonda.
- Loomale mittesobivate ilmastikutingimuste korral tuleb veist nende eest kaitsta või mitte lasta teda karjamaale.
- Loomapidaja peab loomale võimaldama vastavalt looma liigile ja eale kohases koguses sööta ja joogivett.
- Põllumajandusega tegelev isik peab pidama põlluraamatut, millesse tuleb muu hulgas kanda loomade karjatamise korral andmed karjatamisperioodi, karjatatud loomade liigi ja arvu, karjamaa asukoha ning pindala kohta.
- Looduslikul rohumaal on keelatud kasutada väetist, välja arvatud loomade karjatamisel maale jäävas sõnnikus sisalduv lämmastik ja fosfor, mille kogus ei tohi ületada veeseaduses sätestatud lämmastiku ja fosfori piirnorme.

Toetuskõlblikkuse tingimused⁷

- Toetusega hõlmatud maa pindala ja selle ulatus võib kohustuse jooksul aastati muutuda, kuid taotlejal peab olema ja toetust tuleb taotleda igal kohustuseaastal vähemalt 1 ha toetusõigusliku maa kohta.
- Toetusõiguslik maa on püsirohumaad v.a maa, mille kohta taotletakse poolloodusliku koosluse hooldamise toetust või mahepõllumajandusliku tootmise toetust.
- Taotleja peab pidama karjatavaid loomi (lihavesi, lammas, kits).
- Taotlejal on karjatatavate loomade pidamiseks loomakasvatushoone, mis on nõuetekohaselt kantud põllumajandusloomade registrisse.
- Toetuse taotleja võtab kohustuse tegeleda sekkumise nõuete täitmisega taotluse esmakordse esitamise kalendriaasta algusest alates viis järjestikust kalendriaastat.
- Taotleja märgib taotlusel püsirohumaad, mille kohta toetust taotleb.

⁷ Art. 99(d)

- Ministri määrusega võib kehtestada lubatud loomkoormuse ja piirata nende püsirohumaade hulka, mille kohta saab toetust taotlelda. Ministri määrusega kehtestatakse karjatamiserihood.
- Taotleja täidab tingimuslikkuse nõudeid.

Toetusmäärad/toetuse ühikumäärad/arvutusmeetodid (kaasa arvatud diferentseerimine territooriumide rühmade kaupa, kui kohaldatav) ning vajadusel lühike selgitus, miks just need on sobilikud sihttasemete saavutamiseks, arvestades baastaset⁸

⁸ Art. 99(f)